

Raport z wykonania
„MIEJSKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2017–2020”
za 2019 rok

Akceptacja:

PREZYDENT MIASTA
Konrad Bekora

Opracowanie:
Biuro Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych
Dział Zdrowia i Polityki Społecznej

Zduńska Wola, marzec 2020 r.

I. Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020, zwany dalej „Programem”, został przyjęty uchwałą XXXII/266/16 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 29 grudnia 2016 r.

Zadania realizowane w ramach Programu należą do zadań własnych gminy określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019 r. poz. 852, 1655 i 1818). Obejmują w szczególności:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) współpracę i wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii organ wykonawczy gminy, sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu i efektów jego realizacji, który przedkłada organowi stanowiącemu gminy, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

II. Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja zadania w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem w 2019 r. miała formę:

- 1) współpracy z podmiotem leczniczym wykonującym działalność leczniczą w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej;
- 2) prowadzenia działalności informacyjnej dla mieszkańców miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w podmiotach realizujących zadania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, współpraca w tym zakresie z mediami.

Na realizację zadań mających na celu udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz działań interwencyjno-zapobiegawczych skierowanych do stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne osób uzależnionych, współuzależnionych, eksperymentujących została udzielona dotacja celowa Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2, ze środków Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020, na podstawie zgłoszonych potrzeb przez dyrektora podmiotu leczniczego. Zgodnie z umową przedmiotowe zadania Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizował w ramach Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień. Głównym celem działań było udzielanie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz ich rodzinom, promowanie zdrowia poprzez działalność profilaktyczną i prewencyjną.

W okresie sprawozdawczym liczba osób objętych pomocą przez specjalistów przedstawia się następująco:

- 1) terapeuta uzależnień w trakcie certyfikacji, psycholog

Ogólna liczba osób, w tym:		61
a)	osoby pełnoletnie uzależnione od alkoholu	46
b)	osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu	4
c)	osoby z rodziny osoby uzależnionej od alkoholu	4
d)	osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu	0
e)	osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem od mediów (internet, telefon)	2
f)	osoby z rodziny osoby uzależnionej od mediów- rodzic	2
g)	osoby niepełnoletnie uzależnione od narkotyków lub dopalaczy	2
liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji, w tym:		180

a)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu	153
b)	liczba wizyt osób współuzależnionych od alkoholu	7
c)	liczba wizyt osób niepełnoletnich z rodzin alkoholowych	4
d)	liczba wizyt osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od mediów	6
e)	liczba wizyt osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od narkotyków i dopalaczy	2
f)	liczba wizyt rodziców dzieci niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od mediów	4
g)	liczba wizyt osób bliskich z rodziny osoby uzależnionej od alkoholu	4

2) pedagog resocjalizacyjny, instruktor działań profilaktycznych i prewencyjnych

Ogólna liczba osób, w tym:		126
a)	osoby pełnoletnie uzależnione od alkoholu	25
b)	osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu	2
c)	osoby pełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu	37
d)	osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem, eksperymentujące z alkoholem	36
e)	osoby pełnoletnie uzależnione od narkotyków	8
f)	osoby pełnoletnie współuzależnione od narkotyków	2
g)	osoby pełnoletnie eksperymentujące, zagrożone uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy	21
h)	osoby niepełnoletnie eksperymentujące, zagrożone uzależnieniem od narkotyków lub dopalaczy	26
Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji, w tym:		382
a)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu	125
b)	liczba wizyt osób pełnoletnich współuzależnionych od alkoholu	4
c)	liczba wizyt osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu	86

d)	liczba wizyt osób niepełnoletnich zagrożonych, eksperymentujących z alkoholem	55
e)	liczba wizyt jednorazowych	6
f)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub dopalaczy	29
g)	liczba wizyt osób pełnoletnich współuzależnionych od narkotyków lub dopalaczy	2
h)	liczba wizyt osób pełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami, zagrożonych uzależnieniem	33
i)	liczba wizyt osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem narkotykami lub dopalaczami/ uzależnionych	57

Osoby niepełnoletnie zgłaszają się z opiekunami.

3) specjalista terapii uzależnień

Ogólna liczba osób, w tym:		103
a)	osoby pełnoletnie uzależnione od alkoholu	64
b)	osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu	17
c)	osoby pełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu,	3
d)	osoby pełnoletnie uzależnione od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu jednocześnie	6
e)	liczba osób uzależnionych od narkotyków	13
f)	liczba osób współuzależnionych od narkotyków	1
g)	liczba osób pełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami	2
h)	liczba osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem	0
Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji, w tym:		430
a)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu	273
b)	liczba wizyt osób pełnoletnich współuzależnionych od alkoholu	86

c)	liczba wizyt osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu	13
d)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od narkotyków i dopalaczy	52
e)	liczba wizyt osób pełnoletnich współuzależnionych od narkotyków	3
f)	liczba wizyt osób niepełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami	0
g)	liczba wizyt osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem narkotykami lub dopalaczami	0

4) psycholog

Ogólna liczba osób, w tym:		73
a)	osoby pełnoletnie uzależnione od alkoholu	56
b)	osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu	8
c)	osoby pełnoletnie zagrożone uzależnieniem od alkoholu	7
d)	osoby uzależnione od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu jednocześnie	1
Liczba udzielonych wizyt, porad i konsultacji, w tym:		211
a)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu	149
b)	liczba wizyt osób pełnoletnich współuzależnionych od alkoholu	35
c)	liczba wizyt osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu	19
d)	liczba wizyt osób pełnoletnich uzależnionych od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu	8
e)	liczba wizyt osób niepełnoletnich eksperymentujących z narkotykami lub dopalaczami	0
f)	liczba wizyt osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem narkotykami lub dopalaczami	0

5) Lekarz psychiatra zrealizował 11 dyżurów.

Dla skuteczności działań prowadzona była działalność informacyjna dla mieszkańców miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w podmiotach realizujących zadania w przedmiocie rozwiązywania problemów uzależnień,

przemocy w rodzinie. Informacje te zamieszczone były na tablicach informacyjnych i stronach internetowych:

- Miasta Zduńska Wola <http://www.zdunskawola.pl/pl/menu-sprawy-spoeczne/pomoc-spoeczna/uzaleznienia-i-poradnictwo>,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli - http://www.mopscos.pl/strona.przemoc_punkt,
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli - <http://www.spzpoz-zdunskawola.pl/przych.php>.

Na stronie internetowej Miasta Zduńska (http://www.mopscos.pl/strona.przemoc_punkt) opublikowany był wykaz placówek udzielających pomocy w województwie łódzkim w zakresie: tymczasowego schronienia, specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii udzielali specjaliści zatrudnieni w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie działającym w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, zaś pomocy psychospołecznej udzielano w Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli.

W Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli psycholog objął pomocą psychologiczną:

- 1 osobę uzależnioną od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu jednocześnie,
- 2 osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem od mediów (Internet, telefon),
- 2 osoby z rodziny osoby uzależnionej od mediów - rodzic,
- 2 osoby niepełnoletnie uzależnione od narkotyków lub dopalaczy.

Zakres pomocy Punktu ds. Przemocy w Rodzinie miał charakter wieloaspektowy i obejmował w szczególności działania polegające na udzielaniu pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i prawnej osobom uzależnionym i współuzależnionym od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, wspieraniu ich w podejmowaniu leczenia, edukacji, udzielaniu porad indywidualnych. Pomoc specjalistyczną uzyskało 10 rodzin mających problem z nadużywaniem substancji psychoaktywnych. Zaproponowano pomoc w formie świadczenia pieniężnego, pracy socjalnej oraz poradnictwa specjalistycznego w Punkcie ds. Przemocy

w Rodzinie i Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w szczególności wsparcie specjalisty ds. uzależnień, specjalisty ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, mediatora, instruktora terapii uzależnień oraz psychologa. Pracownicy socjalni prowadzili z osobami uzależnionymi systematyczną pracę socjalną mającą na celu poprawę funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym oraz motywowali do podjęcia terapii.

Dzieci i młodzież lub ich rodziny dotknięte problemem uzależnienia lub problemem zagrożenia uzależnieniem od substancji psychoaktywnych miały zapewnione wsparcie psychologiczne w szkołach oraz w Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, zostały otoczone przedmiotową pomocą w placówce wsparcia dziennego, jeśli były jej uczestnikiem.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W roku sprawozdawczym podjęto działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w różnych formach. Jednym z kierunków pomocy było wsparcie szkół w organizacji pomocy psychologicznej. Ze środków Programu sfinansowano zatrudnienie psychologów w szkołach podstawowych (SP Nr 2, SP Nr 11), którzy objęli pomocą psychologiczną uczniów, nauczycieli oraz rodziców uczniów w przedmiocie problemów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych. Pomoc psychologiczna udzielana uczniowi polegała na rozpoznaniu jego potrzeb oraz pomocy w zakresie zgłaszanych problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, przemocą, pomocy w radzeniu sobie ze stresem. Pomoc psychologiczna udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom koncentrowała się na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych, udzielaniu pomocy i porad ofiarom przemocy w szkole, rodzinie, w sytuacjach kryzysowych podejmowaniu terapeutycznych i interwencyjnych działań.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował między innymi:

- 1) zdiagnozowanie problemu ucznia w obszarze uzależnień, przemocy oraz pomoc psychologiczną w zakresie zgłaszanych problemów – objęto 109 uczniów podczas 126 spotkań;

- 2) uczenie umiejętności i kształtowanie zachowań prozdrowotnych – działanie przeprowadzone wśród 14 uczniów – 38 spotkań;
- 3) pomoc 25 uczniom w radzeniu sobie ze stresem;
- 4) współpraca z 20 rodzicami lub opiekunami ucznia w 39 przypadkach;
- 5) współpraca z przedstawicielami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i pomocy rodzinie – w 34 przypadkach;
- 6) udzielenie pomocy psychologicznej ofiarom przemocy w szkole, rodzinie i środowisku – 7 uczniom, 3 rodzicom;
- 7) udzielenie porad indywidualnych – 95 uczniom i 26 rodzicom;
- 8) przeprowadzenie warsztatów dla 282 uczniów i 37 rodziców – ogółem 19 warsztatów dla uczniów i 3 warsztaty z rodzicami,
- 9) prowadzono działania mediacyjne, terapeutyczne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych wobec 25 uczniów i 4 rodziców.

Większość podejmowanych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowana była do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne działania edukacyjne i informacyjne w zakresie przeciwdziałania narkomanii i przemocy we wszystkich placówkach oświatowych w formie warsztatów, szkoleń. Wśród zorganizowanych i sfinansowanych działań należy wymienić w szczególności:

- 1) 12 całodziennych zajęć profilaktycznych w formie warsztatów z realizacji autorskiego programu profilaktycznego „Alkohol – agresja w realu, przemoc w wirtualu”, skierowanego do uczniów 9 szkół podstawowych z terenu Miasta Zduńska Wola. W warsztatach wzięło udział 1 485 uczniów.

Program porusza tematykę najczęściej używanych substancji psychoaktywnych takich jak alkohol, nikotyna, amfetamina, marihuana oraz problem cyberprzemocy, uzależnienia od telefonu i Internetu. Celem programu było uświadomienie młodemu człowiekowi skutków używania substancji psychoaktywnych. Głównym elementem programu profilaktycznego był dynamiczny, bezpośredni przekaz doświadczalny przy użyciu specjalistycznego sprzętu, ukazujący, iż nawet najmniejsza ilość alkoholu czy innego środka psychoaktywnego może człowieka zabić, a jego działanie powoduje zachowania niebezpieczne i nieprzewidywalne.

Zadanie zostało sfinansowane w 60% z Programu oraz w 40% z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

- 2) 61 godzin warsztatów dla 621 uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych z terenu Miasta Zduńska Wola na temat ryzyka używania narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), mechanizmów chroniących przed używaniem narkotyków oraz podniesienie kompetencji z zakresu asertywności;
- 3) 35 dwugodzinnych zajęć profilaktycznych w formie warsztatowej w ramach programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”, rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, skierowanego do 953 uczniów szkół podstawowych z terenu Miasta Zduńska Wola (Szkoly Podstawowe Nr: 2, 6, 7, 11,13). Celem programu jest uczenie lepszego rozumienia siebie i innych, rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb i wyrażania emocji w konstruktywny sposób, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności dobrego współżycia z innymi i znajdowania oparcia w trudnych sytuacjach tak, aby w przyszłości nie sięgać w tym celu po środki uzależniające.

Zadanie zostało sfinansowane w 68% z Programu oraz w 32% z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

- 4) 7 dwugodzinnych zajęć profilaktycznych w formie warsztatowej w ramach programu profilaktycznego „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, skierowanego do 149 uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych z terenu miasta Zduńska Wola (Szkoly Podstawowe Nr: 9, 10, 11). Celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenie ostrożności i zmniejszenie otwartości na kontakty z tymi produktami. Program porusza również tematykę najczęściej używanych substancji psychoaktywnych takich jak alkohol, nikotyna, amfetamina, marihuana.

Zadanie zostało sfinansowane w 68% z Programu oraz w 32% z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.

- 5) 11 warsztatów z programu „Debata” rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, skierowanego do 411 uczniów klas V-VII szkół podstawowych (Szkoly Podstawowe Nr: 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11 12, 13). Program „Debata” ma za zadanie opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród

młodzieży, uświadamia zagrożenia wynikające z korzystania ze środków psychoaktywnych.

W ramach zadania organizowane były przez Miasto następujące szkolenia:

- 1) 2 szkolenia dwugodzinne w formie warsztatowej dla rady pedagogicznej (32 nauczycieli) oraz 37 rodziców uczniów klas IV i V Szkoły Podstawowej Nr 10 w Zduńskiej Woli w zakresie takich zagadnień jak: przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, rozumienie istoty konfliktu (przyczyna i jego konsekwencje), rozwijanie procesów samopoznania – rozpoznawanie negatywnych emocji, ukazanie różnicy pomiędzy zachowaniami asertywnymi a agresywnymi oraz praca z dzieckiem;
- 2) 6 szkoleń z programu rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”, adresowanego do rad pedagogicznych szkół podstawowych (SP Nr 6 – 56 nauczycieli, SP Nr 10 – 17 nauczycieli, SP Nr 11 – 24 nauczycieli, SP Nr 12 – 22 nauczycieli, SP Nr 13 – 28 nauczycieli). Program służy przygotowaniu nauczycieli do podejmowania działań wobec uczniów przejawiających okazjonalnie zachowania ryzykowne, szczególnie sięgających po substancje psychoaktywne lub przejawiających zachowania agresywne.

Zadanie zostało sfinansowane w 63,50% z Programu oraz w 36,50% z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r.;

- 3) szkolenie dla 9 nauczycieli (SP Nr 6 – 2 nauczycieli, SP Nr 9 – 3 nauczycieli, SP Nr 10 – 1 nauczyciel, SP Nr 11 – 3 nauczycieli) uprawniające do realizacji Programu Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Program Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” ma na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków, ograniczenie pierwszych prób upijania się, wzmocnienie przekonania uczniów o możliwość odmowy w sytuacji presji rówieśniczej, wzrost wiedzy o negatywnych konsekwencjach picia alkoholu, osłabienie proalkoholowych postaw oraz wzmocnienie relacji na linii szkoła-uczeń-rodzice. Odbiorcami programu są uczniowie klas czwartych i piątych szkół podstawowych i ich rodzice.

Bardzo istotną rolę w działaniach profilaktycznych stanowiło promowanie aktywnych form

spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych. W roku sprawozdawczym w okresie marzec–kwiecień odbyła się IX edycja rozgrywek w piłkę siatkową pn. „Liga Prezydencka piłki siatkowej” z elementami profilaktyki uzależnień, w której uczestniczyło 80 uczniów szkół podstawowych, zajęcia odbywały się w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych.

W obszarze przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży zorganizowano różne formy wypoczynku:

- 1) zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i sportowe z elementami profilaktyki uzależnień w okresie ferii zimowych, którymi objęto 29 uczniów, które odbywały się w Szkole Podstawowej Nr 13 w Zduńskiej Woli. Opieka sprawowana była przez nauczycieli. Zajęcia miały charakter: warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień („Czy muszę palić?”, „Alkohol – wróg czy przyjaciel?”, „Zdrowotne skutki zażywania środków odurzających”), zajęć sportowych w dyscyplinach: piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, piłka koszykowa i tenis stołowy oraz gier i zabaw integracyjnych;
- 2) profilaktyczne półkolonie dla 120 dzieci i młodzieży w okresie wakacji, w Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi (2 turnusy); w programie półkolonii znalazły się m. in. zajęcia profilaktyczno-wychowawcze, sportowe, plastyczne, muzyczne, wycieczki, gry i zabawy integracyjne, zajęcia twórcze, konkursy.

W 2019 r. Miasto Zduńska Wola, po raz kolejny, w ramach prowadzonej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, brało udział w kampaniach ogólnopolskich:

- „Przeciw pijanym kierowcom” (materiały edukacyjne tj. ulotki, broszury, plakaty przekazano do ośrodków nauki jazdy i Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli),
- „Reaguj na przemoc”,
- „Postaw na rodzinę”,
- „Dopalacze - powiedz stop”.

Materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) przekazano do szkół, wspólnot lokalnych osiedli, placówek służby zdrowia, świetlic środowiskowych, Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, szkół nauki jazdy.

Z środków finansowych zapisanych w rozdziale 85153 – Zwalczenie narkomanii – zakupiono:

- artykuły spożywcze i środki pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczestników IX edycji rozgrywek w piłkę siatkową pn. „Liga Prezydencka piłki siatkowej”,
- medale, statuetki, puchary, nagrody dla uczestników zajęć sportowych.

4. Współpraca i wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

W 2019 r. kontynuowana była współpraca ze szkołami, Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, organizacjami pozarządowymi.

W okresie sprawozdawczym Miasto wspomagało, głównie w formie finansowej, działalność instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, tj.:

- 1) finansowana była pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna oraz działania interwencyjno-zapobiegawcze skierowane do osób uzależnionych od alkoholu oraz stale lub okresowo używających w celach innych niż medyczne środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, świadczona w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli;
- 2) z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych finansowane było w całości prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, który realizuje również działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej osobom uzależnionym i rodzinom, w których występują problemy narkomanii.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w okresie sprawozdawczym zrealizował działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Pomoc specjalistyczną uzyskało 10 rodzin mających problem z nadużywaniem substancji psychoaktywnych. Zaproponowano pomoc w formie świadczenia pieniężnego, pracy socjalnej oraz poradnictwa specjalistycznego w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie i Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, w szczególności wsparcie specjalisty ds. uzależnień, specjalisty ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, mediatora, instruktora terapii uzależnień oraz

psychologa. Pracownicy socjalni prowadzili z osobami uzależnionymi systematyczną pracę socjalną mającą na celu poprawę funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym oraz motywowali do podjęcia terapii.

6. Udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach oraz kampaniach z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

W 2019 r. Miasto Zduńska Wola, po raz kolejny, w ramach prowadzonej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, brało udział w kampaniach ogólnopolskich:

- „Przeciw pijanym kierowcom”,
- „Reaguj na przemoc”,
- „Postaw na rodzinę”,
- „Dopalacze - powiedz stop”.

Materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) przekazano do szkół, wspólnot lokalnych, placówek służby zdrowia, świetlic środowiskowych, Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji, szkół nauki jazdy.

III. Podsumowanie

Działania realizowane przez Miasto Zduńska Wola w 2019 r. w ramach Programu, wpisują się w cele i działania określone w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 oraz w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Mając na uwadze rekomendowane działania wyznaczono jako priorytety, do realizacji w 2020 r., następujące działania:

- 1) zapewnienie dostępności pomocy i wsparcia psychologicznego w szkołach;
- 2) zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz działań interwencyjno-zapobiegawczych w Poradni Terapii i Leczenia Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej;
- 3) informowanie o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych osób uzależnionych i ich rodzin, osób zagrożonych uzależnieniem, podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie wiedzy o szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty);
- 4) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem

- i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej;
- 5) udzielanie osobom uzależnionym i rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
 - 6) organizowanie szkoleń osób zajmujących się problematyką z zakresu przeciwdziałania narkomanii;
 - 7) zapewnienie korzystania z programów profilaktycznych o dowiedzionej efektywności, rekomendowanych przez KBPN, PARPA, ORE, IPiN oraz we współpracy ze środowiskiem terapeutów;
 - 8) organizowanie warsztatów, wykładów, koncertów, spektakli teatralnych z zakresu profilaktyki uzależnień adresowanych do uczniów i ich rodziców, realizowanych w szkołach;
 - 9) wspieranie szkół przez szkolenia nauczycieli dotyczące problemów pojawiających się w pracy wychowawczej z klasami, pracy indywidualnej z uczniami i z ich rodzicami;
 - 10) prowadzenie kampanii społecznych, kolportowanie broszur, ulotek na temat szkodliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
 - 11) współpracę i wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

**PEŁNOMOCNIK PREZYDENTA
DZ. PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ**
Antonia
Aneta Antosiar

Z up. PREZYDENTA MIASTA
Katarzyna Chwiałkowska
**DYREKTOR
BIURA EDUKACJI, SPORTU
I SPRAW SPOŁECZNYCH**